

Їхні подвиги відзначено орденами. Посмертно...

Ми продовжуємо розповідь про працівників міліції та військовослужбовців Національної гвардії України, які поклали життя під час антитерористичної операції на теренах Донбасу й посмертно відзначені державними нагородами.

Указом Президента України від 6 жовтня 2014 р. резервісти батальйону спеціального призначення «Донбас» військової частини Північного оперативного-територіального об'єднання Національної гвардії України командир взводу капітан резерву Сергій Шкарівський і старшина роти прапорщик резерву Олександр Романенко нагороджені орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Чверть століття тому вони були молоді й сповнені мрій та планів на майбутнє. Випускник Київського політехнічного інституту Сергій Олександрович Шкарівський тоді працював інженером в одній із лабораторій Чорнобильської АЕС, присвячуючи дозвілля організованому ним авіа-спортивному клубу. Одна з його знайомих, що так само мала пристрасть до польотів, згадуючи ті часи, у своєму інтернет-блогі опублікувала фото Сергія, зняте 1989 р. на Вінниччині, написавши: «Ще Союз, ще не сталися ГКЧП і Біловезька угода... у Цекинівці поки що спортивна база дельтапланеристів, а не прикордонна застава; москвичі, кияни й пітерці жартують, що час організувати Кубок трьох столиць, і війна на Україні нікому не може наснитися навіть у страшному сні...».

Не міг такого уявити й Олександр Трохимович Романенко, який у той час саме повернувся з другого відрядження до Афгану. На тій страшній війні він загалом провів близько семи років – спочатку водієм, солдатом строкової служби, потім прапорщиком елітної військової частини – 459-ї окремої роти спеціального призначення Головного розвідувального управління, дислокованої в Кабулі. Досвідчений військовий професіонал, який здійснив 42 стрибки з парашутом, відзначений бойовими нагородами – орденом Червоної Зірки й медаллю «За відвагу», як і інші ветерани-«афганці», був упевнений, що все найгірше в його житті залишилося позаду, вірив у непорушність бойового братерства та прагнув відстоюва-

ти справедливість, кохати, рости дітей...

За пройдені роки обидва вони досягли в житті неабияких вершин, мали щирю повагу друзів, земляків, колег. Сергій Олександрович переїхав до Ірпеня, що на Київщині, здобув другу вищу освіту в одній із київських бізнес-школ. Обійняв посаду голови правління відкритого акціонерного товариства «Ірпінське АТП», 2005 р. увійшов до складу Ради підприємців України при Кабінеті Міністрів України. А ще побудував власний будинок і виплекав біля нього затишний садок, пізнав радість батьківства, виростивши двох доньок, захоплювався мистецтвом і подорожами, грав на кількох музичних інструментах.

Звільнившись із військової служби, Олександр Трохимович повернувся в рідне смт Стара Синява, що на Хмельниччині, до 2010 року працював директором будинку-інтернату для людей похилого віку, потому був обраний на посаду селищного голови. У шеститисячному районному центрі всі добре знали його. Роботу він поєднував із громадською діяльністю, зокрема очолював районну організацію Спільки ветеранів Афганістану. Разом із дружиною Тетяною Володимирівною вони вивели в люди сина й доньку – нині студентів вищих навчальних закладів.

Торік Олександр Трохимович організував зустріч колишніх бійців 459-ї роти в Коблевому, в якій взяли участь понад 40 ветеранів, переважно – українців і росіян. «Як вони раділи, якими щирими були обійми і спогади!» – згадувала в інтерв'ю місцевій газеті Тетяна Володимирівна. Минуло небагато часу, і навесні 2014-го, спілку-

Сергій Шкарівський

Олександр Романенко

ючись з однополчанами через скайп і соцмережі, Романенко жажнувся від того, що його російські побратими висловлюють «одногосний одобрямс» агресивній політиці керівництва їхньої держави... Він намагався пояснити, що насправді відбувається в Україні, проте отрута кремлівської пропаганди була сильніша, розмови не виходило – і від цього Олександрові Трохимовичу було так боляче, що він казав дружині: у тих дискусіях йому важче, ніж у бою...

Пройшов через таке й Сергій Шкарівський, який брав безпосередню участь у подіях Революції Гідності, зокрема відстоював барикаду на вулиці Михайлівській. Патріотизм цього українського громадянина – росіянина за національністю, уродженця Кемеровської області – є чи не найкращим спростуванням однієї з головних ідеологем «Руського міра» щодо захисту російськомовних у цілому світі: Сергій Олександрович не лише не потребував цього «захисту» – він пішов обороняти від нього зі зброєю в руках свою родину й свою країну. «Так із дитинства вчили: наших б'ють – треба „підписуватись“». У такій ситуації сидіти біля „телека“ дуже важко, не всидиш...» – пояснював він в одному з інтерв'ю вже на передовій.

Олександр Романенко зібрав «тривожну валізу» ще на початку анексії Росією Кримського півострова. Коли син поділився з ним прагненням стати до лав війська добровольцем, він зупинив його,

заперечивши: мовляв, тобі ще рано, ти вчишся – а я воюватиму, бо вмю це робити... А потім – оформив відпустку й поїхав до Києва, згодом повідомивши родину й колег із селищної ради, що підписав контракт про проходження служби у військовому резерві НГУ...

У липні обидва вони в колі однополчан-резервістів відзначили свої дні народження: Сергієві виповнився 51 рік, Олександрові – 54. Серед добровольців батальйону «Донбас» це були справді помітні особистості: «афганець» Романенко, «камуфляж» якого завжди прикрашав орден Червоної Зірки, був для резервістів безперечним авторитетом і в бойовому навчанні, і в питаннях функціонування ротного господарства; взводу капітана Шкарівського заздрити інші «донбасівці», і не лише тому, що він виявив себе вмілим, мудрим командиром, а й тому, що його підлеглі мали змогу чи не щовечора слухати пісні під гітару в його виконанні.

Вони блискуче виявили себе під час бойових дій, беручи участь у звільненні Лисичанська, Попасної та інших населених пунктів Луганщини й Донеччини. 19 серпня під час штурму Лловайська, на вістрі якого діяли бійці «Донбасу», підрозділ зазнав значних утрат, серед багатьох поранених добровольців був і комбат, капітан резерву Семен Семенченко, а серед чотирьох загиблих – капітан резерву Шкарівський і прапорщик резерву Романенко, які загинули від куль ворожих снайперів...

■ СПОГАД

Я знала його лише сім хвилин...

Стиснулося болем серце, коли в черговому газетному матеріалі «ІЗ» побачила прізвище свого земляка-подолянина Сашка Романенка...

Олександр Романенко (ліворуч) з побратимами-афганцями

Я знала його лише... сім хвилин. Саме стільки часу займає поїздка від кінцевої станції столичного метро «Лісова» до «Лівобережної». Того серпневого, щедро залитого сонцем надвечір'я до вагона поспіхом зайшов чоловік років 50-ти у військовому камуфляжі: рослий, підтягнутий. В його постаті вбачався вишкіл колишнього солдата – і, як виявилось, нинішнього...

Він рвучко сів на вільне місце поруч і запитав, на якій станції йому краще вийти, щоб дістатися площі Шевченка. Я одразу збагнула: напевно, націо-

нальний гвардієць, який поспішає до Нових Петрівців, бо саме з цієї площі пролягає дорога до полігону НГУ, що на Київщині. І не помилилася: саме туди прямував мій попутник та ще й земляк із Хмельниччини Олександр Романенко.

Його м'яка подільська говірка виказувала в ньому людину-добряка, щиро, наче давно тобі знайому. Коли на одній зі станцій до вагона зайшов німецький чоловік з зебрацькою торбиною, Олександр першим, аж кинувся, опустив у неї кілька купюр.

Під час нашої короткої розмови він сказав, що за день-два вони з побратимами вирушають у район АТО. Вже з тих коротких слів я побачила в ньому рішучого, оптимістично налаштованого, справжнього патріота... А коли зі щирим співчуттям запитала, чи не потерпають добровольці від спраги та голоду (про що тоді повідомляли ЗМІ), то замість нарікань його обличчя осяяла усмішка:

– У нас – усе чудово, і все буде гаразд... Нехай і ціною життя, та ми їм покажемо, хто такі козаки, українці...

Від цих його слів, впевненості, світлих надій потепліло на душі, та найбільше в ту мить хотілося, щоб Олександр повернувся до своєї рідної домівки, сім'ї, яка з постійною тривогою й душевним болем чекає від нього звісточки, прагне почути його голос. Цього я щиро, як старша сестра братику, побажала йому на прощання.

Так вірилося в це, але... Олександр «повернувся» до рідних героєм, що поліг за них, за всіх нас, за Україну – в пекельному бою з підступним ворогом, якого все одно здолають такі козаки. Він так вірив у це. І так буде!

Лариса ЦИМБАЛЮК, «ІЗ»

Указом Президента України від 6 жовтня 2014 р. військовослужбовців миколаївської військової частини Південного оперативного-територіального об'єднання Національної гвардії України начальника квартирно-експлуатаційної служби майор Олександр Смоляр, стрілець-радіотелефоніст молодший сержант Олександр Яриш і стрілець старший солдат Олег Бабкевич нагороджені орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Близько 10-ї години ранку 23 серпня 2014 р. у районі населеного пункту Лисиче, що під Амвросіївською Донецької області, підрозділ НГУ, до складу якого переважно входили мобілізовані жителі Миколаївщини, виявив колону терористів – три Камази і два бронетранспортери, що рухалися з боку українсько-російського кордону. Попри значну чисельну перевагу бойовиків, гвардійці прийняли бій і повністю знищили ворожу колону.

На жаль, у тому бою полягли три українські патріоти, яких у миколаївській частині НГУ згадують, як людей честі й виняткової мужності.

38-річний майор Олександр Васильович Смоляр проходив військову службу з 1997 року. Він одним із перших у військовому колективі зголосився їхати в район АТО й у складі «мобілізаційного» батальйону брав участь у виконанні бойових завдань з визволення від бойовиків «ДНР» населених пунктів Донеччини. Того страш-

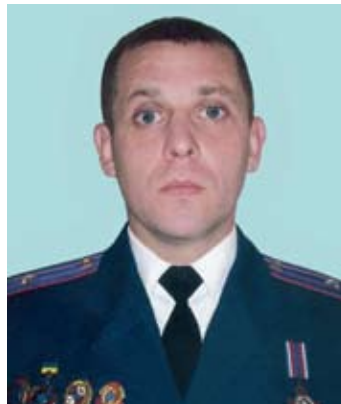

Олег Бабкевич

ного дня, діставши тяжке поранення, офіцер встиг віддати підлеглим останній наказ: «Не здавайтесь, стояти до кінця!».

Вдома в Олександра Васильовича залишилися дружина, донька й син. Його поховали в рідному селі Тіньки Чигиринського району Черкащини.

Уродженець Кіровоградщини, молодший сержант Олександр Володимирович Яриш поліг за вісім днів до свого 44-річчя. Ще у квітні, після оголошення часткової мобілізації, не чекаючи на повістку військомату, він прибув

Олександр Смоляр

на збірний пункт і зголосився стати на захист Вітчизни. Колишній строковик однієї з частин Забайкальського військового округу сказав: «Не можу спокійно дивитися, як зовсім молоді, недосвідчені хлопці на війну йдуть...». У колективі підрозділу Олександр Володимирович мав високий авторитет, завжди допомагав молодшим товаришам, давав поради, ділився досвідом. Побратими згадують його, як веселу, життєрадісну людину, душу будь-якої компанії: «Саша ніколи не ходив сумним, завжди усміхався й усіх підбадьорював». Таким він і залишиться в нашій пам'яті: чесним, життєрадісним, надійним, справжнім чоловіком. У Миколаєві, де його з військовими почеснями проводили в останню путь, у нього залишилися син і донька...

39-річного старшого солдата Олега Івановича Бабкевича в ба-

Олександр Яриш

тальйоні згадують, як людину ініціативну та працьовиту, кмітливую й порядну – уособлення всіх чеснот справжнього українця. «У нього були золоті руки, і він завжди ставав поруч, коли виникала потреба щось полагодити чи змайструвати. А коли рили окопи й обладнували позиції, він був просто незамінним – один вартий п'ятьох бійців. Батьки змалечку привчили його до роботи, і вдома на ньому трималося все господарство...» – зі смутком згадують однополчани.

У смт Олександрівці Вознесенського району Миколаївщини, де народився, жив і знайшов вічний спокій старший солдат Бабкевич, його не дочекалися дружина та троє дітей...

Вічна пам'ять героям!

Підготували
Євген АРЕНДАРЕНКО, м. Одеса,
Сергій КОВАЛЕНКО, «ІЗ»